

Праћење рада колега једнаких по позицији и образовању

Праћење рада колега једнаких по позицији и образовању је концепт хоризонталног самовредновања развијен у оквиру пројекта *Модернизација система средњег стручног образовања у Србији* и представљен у *Приручнику за праћење рада колега једнаких по образовању и позицији*.

Овај концепт полази од идеје да се процес самовредновања одвија између две школе/образовне институције и да у њему учествују две групе наставника. Ипак, овај модел може се применити и на нивоу једне школе, односно групе или пара наставника. Главни циљ праћења рада колега једнаких по образовању и позицији је унапређивање рада.

- Овај вид праћења је процес кроз који стручњаци сличног статуса или позиције **доносе заједничке закључке о квалитету рада и о заједничким одговорностима за побољшање.**
- Праћење рада колега представља средство којим се пракса установе може подвргнути **критичком испитивању и процесу евалуације који спроводе колеге**, а који на првом месту проистиче из извештаја о самовредновању установе.
- При представљању резултата праћења рада колега једнаких по образовању и позицији треба користити **приступ усмерен на решавање проблема и развој.**

Неке од смерница за праћење рада колега једнаких по образовању и позицији:

1. Особе које учествују у праћењу треба да **раде једни са другима**, а не да „преиспитују“ једни друге.
2. Треба успоставити **почетно поверење и разумевање** пре активности праћења и дефинисати **кодекс понашања/поверења**.
3. Особе које учествују у праћењу треба да имају **заједничко разумевање** оквира квалитета и **језика који користе**.
4. Праћење рада колега једнаких по образовању и позицији треба започети **договором о исходима**.
5. Треба усагласити **сврху, циљ, области критеријуме, процедуре, инструменте**.
6. Усмерити се на **снаге и слабости** које постоје унутар области која се вреднује.
7. Користити питања која **подстичу рефлексивну праксу**.

Успостављање праћења рада колега једнаких по образовању и позицији (кораци)

Успостављање процеса праћења рада колега једнаких по образовању и позицији захтева пажљиво планирање, које има неколико корака:

1. **Договор о заједничком раду и израда кодекса.** Ако у овом процесу учествује група наставника потребно је одређивање координатора.
2. Утврђивање оквира праћења (**сврха, циљ, области критеријуми, процедуре, инструменти**) и **протокола праћења**.
3. Утврђивање временске динамике (план међусобних посета и време за анализу).

4. **Реализација посета** уз коришћење договорених процедура и инструмената.
5. **Заједничка анализа** посећених часова.
6. Издвајање и сумирање **јаких и слабих** страна посећених часова, дефинисање **преорука за побољшање** и извештавање о томе.

Кључни фактори успеха овог облика хоризонталног учења:

- Поверење и вера у партнерски однос
- Посвећеност и поузданост учесника
- Јасни протоколи
- Флексибилност и одзив учесника
- Вештине и ставови особа задужених за праћење
- Организациони капацитети и распоређивање ресурса.